

Protokół

16. posiedzenia, 4. sesyi, VI. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 9. maja 1893.

Początek posiedzenia o godzinie 11. minut 56. przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JO. Eustachy książę Sanguszko.

Sekretarze: Jan Trzeciecki, Dr. Franciszek Paszkowski ks. Mikołaj Siczynski, Józef Wiktor.

Obecnych posłów: 110.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Radca dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie, oznajmiając, że protokół 15. posiedzenia jest wyłożony w biurze sejmowem do przejrzenia.

Marszałek podaje do wiadomości Izby, że p. Mazaraki wniósł prośbę o urlop do końca sesyi z powodu choroby.

Izba udziela żądanego urlopu p. Mazarakiemu.

Sekretarz p. Trzeciecki odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 9. maja b. r., które przydzielono następującym komisjom:

Komisji budżetowej: L. s. 875.

Po odczytaniu petycji L. s. 884 przemawia p. Wiktor i wnosi przekazanie tej petycji komisji budżetowej z poleceniem zdania o niej Sejmowi sprawy z pominięciem formalności na najbliższym posiedzeniu.

Izba uchwała nagłość tego wniosku, poczem przyjmuje bez rozprawy wniosek p. Wiktora.

Komisji budżetowej przydzielone dalej zostały petycje L. s.: 885, 886, 887, 888, 889, 890, 892, 893, 894, 895, 896, 900, 901, 902, 911.

Po odczytaniu petycji L. s. 912 przemawia p. Gorayski i wnosi przekazanie tej petycji komisji budżetowej z poleceniem zdania sprawy Sejmowi, z pominięciem formalności, na najbliższym posiedzeniu.

Izba uchwała nagłość tego wniosku, poczem bez rozprawy przyjmuje powyższy wniosek.

Po odczytaniu pet. L. s. 913 przemawia p. Stanisław Jędrzejowicz i wnosi przekazanie tej petycji komisji budżetowej z poleceniem zdania o niej sprawy Sejmowi na najbliższym posiedzeniu.

Izba uchwała nagłość tego wniosku, poczem przyjmuje powyższy wniosek bez rozprawy.

Dalej przydzielono petycje następującym komisjom:

Komisji drogowej: L. s. 876.

Komisji administracyjnej: L. s. 877, 903, i 910.

Komisji szkolnej: L. s. 878, 891.

Komisji prawniczej: L. s. 879.

Komisji gminnej: L. s. 880 i 881.

Komisji petycyjnej: L. s. 882, 897, 898 i 899.

Komisji gospodarstwa krajowego: L. s. 904, 905 i 906.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie udzielenia gminie m. Brodów prawa do poboru myta kopytkowego.

Sprawozdawca, p. Edward Jędrzejowicz, wnosi imieniem Wydziału krajowego przekazanie tego przedmiotu komisji drogowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Dąbrowej na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuitckiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa;

2. Radzie powiatowej w Cieszanowie na drodze powiatowej Dachnów-Lubaczów;

3. Radzie powiatowej w Limanowej na drodze powiatowej Dobrsko-Szczyrzyckiej;

4. Radzie powiatowej w Rzeszowie od mostu powiatowego na rzece Wisłoku w Żarnowy;

5. Radzie powiatowej w Trembowli na drodze powiatowej Trembowla-Budzanów;

6. Radzie powiatowej w Białej na drodze powiatowej Międzybrodzkiej;

7. Radzie powiatowej w Łańcucie na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga;

8. Radzie powiatowej w Kołomyi na drodze powiatowej Kołomyja-Peczyniżyn;

9. Radzie powiatowej w Limanowej od mostu powiatowego na rzece Łososinie.

Sprawozdawca, p. Edward Jędrzejowicz, odczytuje sprawozdanie powyższe z następującym projektem uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu koncesyi na pobór opłat mytniczych:

1. Radzie powiatowej w Dąbrowej na drogach powiatowych z Otfinowa do Ujścia jezuitckiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa;

2. Radzie powiatowej w Cieszanowie na drodze powiatowej Dachnów-Lubaczów;

3. Radzie powiatowej w Limanowej na drodze powiatowej Dobrsko-Szczyrzyckiej;

4. Radzie powiatowej w Rzeszowie od mostu powiatowego na rzece Wisłoku-Żarnowy;

5. Radzie powiatowej w Trembowli na drodze powiatowej Trembowla-Budzanów;

6. Radzie powiatowej w Białej na drodze powiatowej Międzybrodzkiej;

7. Radzie powiatowej w Łańcucie na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga;

8. Radzie powiatowej w Kołomyi na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn;

9. Radzie powiatowej w Limanowej od mostu powiatowego na rzece Łososinie.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Radom powiatowym w Dąbrowej, Cieszanowie, Limanowej, Rzeszowie, Trembowli, Białej, Łańcucie i Kołomyi nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały prawo do pobierania opłat mytniczych, pod warunkiem utrzymania przedmiotów omyconych w dobrym stanie, kosztem właściwych funduszów powiatowych, a mianowicie:

1. Radzie powiatowej w Dąbrowej prawo do pobierania myta drogowego na drogach powiatowych, a to: z Otfinowa do Ujścia jezuitckiego i z Dąbrowy do Mędrzechowa.

Przy każdej z obu wymienionych dróg, pobierać należy opłatę myta według następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (2) dwa ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego (1) jeden ct.

2. Radzie powiatowej w Cieszanowie prawo do pobierania myta mostowego na drodze powiatowej Dachnów-Lubaczów, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (1) jeden ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ($\frac{1}{2}$) pół ct.;

3) Radzie powiatowej w Limanowej prawo do pobierania opłat myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Dobrzycko-Szczy-

ryzkiej przy jednej rogatce, podług następującej taryfy:

1) Myto drogowe:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (1) jeden ct.;

2) Myto mostowe:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (1) jeden ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ($\frac{1}{2}$) pół ct.

4. Radzie powiatowej w Rzeszowie prawo do pobierania myta od mostu na rzece Wisłoku w Żarnowej, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (6) sześć ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (4) cztery ct.

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego (2) dwa ct.

5) Radzie powiatowej w Trembowli, prawo do pobierania myta drogowego i mostowego na drodze powiatowej Trembowla-Budzanów na jednej stacyi w Zieleńcu, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu, drogowego (2) dwa ct., mostowego (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych: drogowego (1) jeden ct., mostowego (1) jeden ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego: drogowego ($\frac{1}{2}$) pół ct., mostowego ($\frac{1}{2}$) pół ct.

Właściciele i zarząd dóbr w Semenówce są wolni od opłaty myta Radzie powiatowej w Trembowli przysługującego.

6. Radzie powiatowej w Białej, prawo do pobierania myta drogowego i mostowego na dro-

dze powiatowej Międzybrodzkiej na stacyi Porąbce, według następującego wymiaru:

1) Myto drogowe:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (1) jeden ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ($\frac{1}{2}$) pół ct.;

2. Myto mostowe.

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (6) sześć ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (3) trzy ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ($\frac{1}{2}$) półtora ct.

7. Radzie powiatowej w Łańcucie, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Łańcut-Kańczuga, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (2) dwa ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (1) jeden ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego ($\frac{1}{2}$) pół ct.

8. Radzie powiatowej w Kołomyi, prawo do pobierania myta drogowego na drodze powiatowej Kołomyja-Peczeniżyn, podług następującej taryfy:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (4) cztery ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (2) dwa ct.;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego (1) jeden ct.;

9. Radzie powiatowej w Limanowej, prawo do pobierania myta mostowego od mostu powiatowego Nr. 92 na rzece Łososinie przy drodze Sowlińsko-Laskowskiej, podług następującego wymiaru:

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu (3) trzy ct.;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych (2) dwa ct.;

c) od pięciu świń lub cieląt, oraz od dziesięciu owiec (1) jeden ct.

Art. II.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cielęta, zrebęta, owce, kozy i świny do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

P. Wiktor wnosi przyjęcie całego projektu uchwały *en bloc*.

Izba w głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek p. Wiktora przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba cały projekt uchwały w trzecim czytaniu.

Następuje :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie urzędzenia krajowej osady poprawczej dla nieletnich wychowanców i krajowego zakładu przymusowej pracy i poprawy dla dorosłych mężczyzn.

Sprawozdawca p. Sawczak, wnosi imieniem Wydziału krajowego przekazanie tego przedmiotu komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Weigla w sprawie sporu o granice kraju nad Morskiem Okiem.

P. Weigel uzasadnia powyższy wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Przemawia w sprawie formalnej p. Klemsiewicz i wnosi, by pet. L. s. 820 przekazaną do komisji prawniczej, jako dotyczącą tej samej sprawy, co wniosek p. Weigla, odesłać do komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Olpińskiego w sprawie podniesienia sadownictwa.

P. Olpiński uzasadnia swój wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi przekazanie pierwszej części tego wniosku komisji gospodarstwa krajowego, drugiej komisji drogowej, trzeciej wreszcie komisji szkolnej.

Podczas tego przemówienia obejmuje przewodnictwo zastępca Marszałka J. E. X. Metropolita Sembratowicz.

Izba uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem p. Olpińskiego bez rozprawy przekazać jego wniosek komisjom: gospodarstwa krajowego, drogowej i szkolnej.

Następuje :

Pierwsze czytanie wniosku p. Merunowicza w sprawie przymusowego ubezpieczenia budynków od szkód ogniowych.

P. Merunowicz uzasadnia swój wniosek, pod względem zaś formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za r. 1891.

Sprawozdawca p. Goldmann, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Uchwała pierwsza :

Sejm udziela Wydziałowi krajowemu absolutoryum z rachunków funduszu krajowego, funduszków dotowanych ze skarbu krajowego i funduszków samoistnych budżetem objętych, złożonych za rok budżetowy 1891.

Uchwała druga:

Powyższe absolutorium udzielone Wydziałowi krajowemu, obejmuje także absolutorium dla c. k. Rady szkolnej krajowej z działu wydatków funduszu szkolnego krajowego.

Izba w oddzielnem głosowaniu uchwała bez rozprawy obie powyższe uchwały.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej o przedłożeniach Wydziału krajowego co do sposobu użycia pozostałości kasowej z roku 1891, tudzież w przedmiocie zmiany roku budżetowego.

Sprawozdawca p. Goldmann, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Pozostałość z rachunków roku 1891 w kwocie 237.486 zł. przenosi się na rachunek roku 1893 i wstawia się ją dodatkowo w budżet tegoż roku, jako rubr. I. poz. 1. dochodów.

2. Od roku budżetowego 1893 począwszy, asygnacje na rachunek każdego roku budżetowego mają być wydawane po koniec lutego, a zrealizowane po koniec marca roku następnego.

Izba bez rozprawy uchwała, głosując oddzielnie nad każdym punktem powyższego wniosku, oba punkta wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji Reprezentacji powiatowej w Cieszanowie, o udzielenie z funduszy krajowych bezprocentowej pożyczki w kwocie 25.000 zł. na budowę szpitala powiatowego, oraz petycji Wydziału Rady powiatowej w Cieszanowie o udzielenie bezprocentowej pożyczki 15.000 zł. w. a. na ten sam cel.

Sprawozdawca p. Czyżewicz, czyta powyższe sprawozdanie, zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycje Reprezentacji powiatowej i Wydziału powiatowego w Cieszanowie, o pożyczki bezprocentowe na budowę szpitala, przesyła się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji rady szpitalnej szpitala powszechnego w Podhajcach, o udzielenie subwencji na wybudowanie dachu blachą krytego i reparację sufitów.

Sprawozdawca p. Czyżewicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję rady szpitalnej szpitala powszechnego w Podhajcach, o subwencję 2.000 zł., oddaje się do załatwienia Wydziałowi krajowemu, który uwzględni potrzeby tego Zakładu na konserwację budynku wykazane, przy obliczeniu taksy kuracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej z petycji Towarzystwa Opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie, o udzielenie zapomogi na powiększenie i dalsze utrzymanie lecznicy dla dzieci skrofolicznych w Rabce.

Sprawozdawca p. Czyżewicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Petycję Towarzystwa opieki szpitalnej dla dzieci w Krakowie, przesyła się Wydziałowi krajowemu z poleceniem zbadania naprowadzonych w niej okoliczności i ewentualnego częściowego uwzględnienia przy wypracowaniu preliminarza wydatków na rok 1894.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji budżetowej w sprawie petycji Albiny z Pileckich Śliwińskiej, 2 voto Ćwiklińskiej, o udzielenie remuneracji spadkobiercom ś. p. Leona Śliwińskiego za zarząd szpitala powszechnego we Lwowie, za lata 1864 do 1867.

Sprawozdawca p. Czyżewicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Nad petycją Albiny Śliwińskiej 2-voto Ćwiklińskiej, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje :

Sprawozdanie komisji budżetowej w sprawie petycji gminy Peczeniżyn, o subwencję na asanację tego miasteczka.

Sprawozdawca p. Czyżewicz, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem :

Wysoki Sejm uchwalić raczy :

Nad petycją gminy Peczeniczyn o subwencję w kwocie 2.000 zł. w. a. na koszt asanacji miasta, przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z wnioskiem powyższym.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o żądaniu c. k. Sądu powiatowego w Skoczowie na Szlązku względem zezwolenia na sądowe ściganie pośta sejmowego Franciszka Strzygowskiego z Biały, z powodu jakoby grożącego niebezpieczeństwa stanu piwnicy tegoż w Świętoszkowy (przynależności Grodzca na Szlązku).

Sprawozdawca p. Weigel, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim odmawia zezwolenia na ściganie karno sądowe pośta Franciszka Strzygowskiego z Biały, — z powodu jakoby niebezpieczeństwa piwnicy w majątności tegoż Świętoszkowej — przynależności Grodzca na Szlązku.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej o petycji Rady gminnej miasteczka Suchy względem przeniesienia siedziby c. k. Sądu powiatowego ze wsi Ślemienia do miasteczka Suchy.

Sprawozdawca p. Weigel, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby względem petycji Rady gminnej miasteczka Suchy, o przeniesienie Sądu powiatowego ze Ślemienia do tej miejscowości jak najprędzej rokowania z c. k. Sądem wyższym krajowym w Krakowie i c. k. władzą polityczną krajową przepro-

wadził, a wynik tychże na najbliższej sesji sejmowej z stosownym wnioskiem przedłożył.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje :

Sprawozdanie komisji prawniczej co do ponowienia rezolucji o ustanowienie c. k. trybunału I. instancyi z siedzibą w Czortkowie i 8-miu sądów powiatowych, co do których Sejm już od dłuższego czasu udzielił c. k. Rządowi swojej opinii.

Sprawozdawca p. Weigel, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek :

Wysoki Sejm raczy uchwalić !

Sejm Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim wzywa c. k. Rząd, aby w myśl uchwał swoich od r. 1874 do 1889 zechciał dla zapewnienia należytego wymiaru sprawiedliwości w kraju tutejszym jak najrychlej ustanowić c. k. trybunał I. instancyi z siedzibą w mieście Czortkowie, tudzież nowe c. k. sądy powiatowe w Podwołoczyskach, Żabim, Jaworzniu, Jezierzanach, Zakliczynie, Ottyni, Bołszowcach i Wielopolu, sukcesyjnie w porządku wyżej wymienionym.

Przemawia c. k. Komisarz rządowy i oznajmia, iż kreowanie c. k. sądów powiatowych w Żabim i Jaworzniu jest już zdecydowanym.

Przemawia sprawozdawca i proponuje opuszczenie w powyżej podanym wniosku słów: „Żabim, Jaworzniu.“

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji, uwzględniając poprawkę sprawozdawcy.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o jego czynnościach w zakresie budowli wodnych i melioracyi.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Jana Tarnowskiego, p. Gorayski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji :

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 11. kwietnia 1893 l. 16.887 z czynności w zakresie budowli wodnych i melioracyi;

2) Sejm zatwierdza załączoną /i. instrukcją służbową dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej. Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z d. 11. kwietnia 1893 r. L. 16.887 z czynności w zakresie budowli wodnych i melioracyi.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zatwierdza załączoną instrukcję służbową dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym,

poczem odczytuje rzeczoną instrukcję, która brzmi:

Instrukcja służbowa dla biura melioracyjnego przy Wydziale krajowym.

I. Postanowienia ogólne.

§. 1.

Zakres działania biura.

Do zakresu działania krajowego biura melioracyjnego należy:

1. inicjowanie, projektowanie, wykonywanie i nadzór regulacyi wód niespławnych, tudzież ulepszeń gruntów za pomocą osuszenia i nawodnienia;

2. konserwacja i nadzór wykonanych przy pomocy funduszu krajowego przedsiębiorstw melioracyjnych;

3. ulepszenie podziału pól i komasacja gruntów wraz z zakładaniem dróg polnych;

4. udzielanie fachowych opinii w sprawach podpadających pod postanowienia ustawy wodnej;

5. zakładanie, utrzymywanie i ewidencja krajowych stacyi ombrometrycznych i wodoskazowych, tudzież przeprowadzanie studyów hydrometrycznych na rzekach niespławnych.

§. 2.

Skład biura.

Do sprawowania czynności w ustępie 2, 3, 4 i 5, §-fu 1. wymienionych, tudzież projektowania, wykonywania i nadzoru melioracyi publicznych powołanem jest przedewszystkiem biuro centralne przy Wydziale krajowym, które się składa z dyrektora i odpowiedniej liczby fachowo uzdolnionych urzędników.

Projektowaniem, wykonywaniem i nadzorem robót melioracyjnych, przeprowadzanych przez poszczególnych właścicieli gruntów zajmują się, o ile Wydział krajowy odmiennie nie postanowi, ekspozytury biura melioracyjnego, których liczbę i miejsce urzędowania ustanawia Sejm na wniosek Wydziału krajowego.

Kierownictwo ekspozytur biura melioracyjnego porucza Wydział krajowy obznajomionym z techniką melioracyjną urzędnikom biura, którym w miarę potrzeby przydziela się odpowiednią liczbę sił technicznych i dozorców melioracyjnych.

Blizsze postanowienia co do kwalifikacyi urzędników biura melioracyjnego zawiera §. 6. uchwalonego przez Sejm etatu tego biura.

§. 3.

Stosunek służbowy urzędników biura i ekspozytur.

Wszyscy urzędnicy biura melioracyjnego podlegają pod względem służbowym i dyscyplinarnym Wydziałowi krajowemu a w szczególności członkowi Wydziału krajowego, któremu biuro jest przydzielone (§. 19. ustawy służby krajowej).

Bezpośrednim przełożonym urzędników tego biura po myśli §. 24. instrukcyi dla Wydziału krajowego jest dyrektor, który przydziela im prace i czuwa nad ich wykonaniem.

Personal pomocniczy ekspozytur podlega bezpośrednio ich kierownikom.

§. 4.

Komisye, urlopy i przeszkody służbowe.

Dyrektor biura, zarówno jak i kierownicy ekspozytur winni donieść Wydziałowi krajowemu o każdorazowym opuszczeniu siedziby urzędowej

w celach służbowych, podobnie jak i o powrocie, jeżeli ich nieobecność potrwa ponad dni ośm.

Urlopów do dni ośmiu, w ciągu tego samego roku kalendarzowego, udzielać może urzędnikom biura centralnego i kierownikom ekspozytur przełożony Członek Wydziału krajowego, personalowi zaś ekspozytur ich kierownicy przy równoczesnym zawiadomieniu Wydziału krajowego.

Urlopów na czas dłuższy udziela Wydział krajowy.

W razie choroby lub przeszkody w służbie (powołania do ćwiczeń wojskowych) winien urzędnik zawiadomić natychmiast swego przełożonego, a na żądanie lub w razie dłuższej choroby, wykazać się świadectwem lekarza (§. 20. ustawy służby krajowej).

§. 5.

Korespondencya.

Centralne biuro melioracyjne nie koresponduje ani ze stronami, ani z władzami; lecz wszelkie podania bezpośrednio do niego nadchodzące załatwia Wydział krajowy (§ 56 instrukcyi dla Wydziału krajowego).

Natomiast kierownicy ekspozytur i urzędnicy przeznaczeni do prowadzenia budowy korespondują bezpośrednio z władzami i stronami w obrębie kraju, przyczem w obec krajowych władz centralnych używać mają formy sprawozdań i intytulacyi „wysoki,“ w obec innych zaś władz formy o d e z w i intytulacyi „światny.“

§. 6.

Manipulacya wewnętrzna ekspozytur i kierowników budowy.

Wszystkie pisma nadchodzące do ekspozytur i kierowników budowy, zarówno jak i od nich wychodzące na skutek własnej inicjatywy (przypomnienia) urzędowe mają być zaciągane do protokołu podawczego, który dla każdego roku kalendarzowego ma być otwartym z dniem 1. stycznia, a zamkniętym z dniem 31. grudnia.

Co się tyczy załatwiania ekshibitów. ekspedowania i rejestrowania należy się zastosować do odnośnych przepisów instrukcyi służbowej dla manipulacyi wewnętrznej Wydziału krajowego z dnia 14. września 1866.

§. 7.

Urządzenie lokalów urzędowych, zaopatrzenie w przyrządy i rekwizyta.

Przedmioty potrzebne do urządzania lokalów urzędowych ekspozytur, nie mniej też potrzebne do zdjęć i wykonania robót, instrumenty i przyrządy zakupuje Wydział krajowy na wniosek dyrektora biura, względnie kierowników ekspozytur.

Z końcem roku winni przedłożyć kierownicy ekspozytur, zarówno jak i urzędnicy biura centralnego, inwentarz wszystkich przedmiotów do użytku im oddanych wraz z podaniem wartości.

Do odpisania zużytych przedmiotów inwentarza potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego.

Na utrzymanie lokalów urzędowych, tudzież obsługę, opał i oświetlenie otrzymują kierownicy ekspozytur ryczałt przez Sejm uchwalony.

Potrzeb rysunkowych i kancelaryjnych dostarcza ekspozyturom Wydział krajowy.

§. 8.

Dyety, koszta podróży i dodatki budowlane.

Co do wymiaru dyet i kosztów podróży przy zdjęciach i nadzorze robót publicznych, zarówno jak i prywatnych, obowiązują przepisy wydane przez Sejm uchwałą z dnia 15. października 1881, a mianowicie:

a) wysokość dyet wynosi:

1) dla urzędników z płacą stałą 1.500 zł. i wyżej po 5 zł. na dzień;

2) dla urzędników z płacą stałą 1.000 aż do 1.500 zł. po 4 zł. dziennie;

3) dla wszystkich innych urzędników i elewów po 3 zł. dziennie.

b) koszta podróży należą się dla wszystkich urzędników biura i elewów w wysokości należytości II. klasy za jazdę koleją żelazną, lub I. klasy za jazdę statkiem parowym, przy podróży zaś końmi w wysokości 13·2 ct. za każdy kilometr, oprócz wynagrodzenia za myto.

Przy komisjach, które wprawdopodobnie przez jeden miesiąc w jednym miejscu potrwać, może Wydział krajowy zamiast dyet oznaczyć

z góry pewien ryczałt (§. 11. uchwały Sejmowej z dnia 15. października 1881).

W czasie prowadzenia budowy przy przedsięwzięciach ustawowych, korzystając z pomocy skarbu państwa i kraju, otrzymują kierownicy robót zamiast dyet i kosztów podróży w obrębzie pola roboczego miesięczne dodatki budowlane, których wysokość normują instrukcje i rozporządzenia wykonawcze wydane w myśl postanowień specjalnych ustaw melioracyjnych przez Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa.

II. Postanowienia szczegółowe.

§. 9.

Projektowanie i wykonanie robót publicznych.

Przy zdjęciach i projektowaniu melioracji publicznych, które mają korzystać z zasiłków państwowego funduszu melioracyjnego, winno biuro melioracyjne zastosować się ściśle do przepisów rozporządzenia Ministerstwa rolnictwa wydanego w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych dnia 18. grudnia 1885 (Dz. p. p. Nr. 1. ex 1886).

Bliższe postanowienia co do prowadzenia budowy przy melioracjach publicznych zawierają specjalne instrukcje i rozporządzenia wydane lub ułożone mające przez Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 10.

Pomoc techniczna dla melioracji prywatnych.

W miarę przyzwolonych przez Sejm fundusów, oraz sił dyspozycyjnych ekspozytur biura melioracyjnego udziela Wydział krajowy bezpłatnej pomocy technicznej, poszczególnym właścicielom gruntów do projektowania wytyczania i kontroli robót melioracyjnych.

Koszta podróży koleją żelazną do najbliższej stacji i z powrotem, tudzież dyety urzędnika technicznego pokrywa w myśl uchwały sejmowej z dnia 6. kwietnia 1892 fundusz krajowy.

Natomiast strony interesowane obowiązane są:

a) opłacać przyjętych przez urzędnika do zajęć robotników (w liczbie od 3 do 5), z których jeden dla przyspieszenia roboty może być

figurantem stałym lub uczniem krajowego kursu dozorców melioracyjnych;

b) dostarczyć potrzebnych do pomiarów palików, oraz podwód tak ze stacji kolejowej do miejsca zamieszkania i z powrotem, jak i z miejsca zamieszkania do pola roboczego i napowrót, jeżeli pole robocze znajduje się w odległości kwadransa drogi (§. 11. alegatu H. ustawy służby krajowej);

c) pokrywać wynagrodzenie i koszty utrzymania dozorcę melioracyjnego przeznaczonego przez kierownika ekspozytury do wykonania zaprojektowanych robót.

W razie, gdyby właściciel gruntu nie dopełnił obowiązku pod a, b, określonego i przez spowodowanie zwłoki narażał fundusz krajowy na niepotrzebne wydatki, urzędnik biura melioracyjnego przerwać ma swą czynność i donieść o tem Wydziałowi krajowemu; właściciel zaś gruntu obowiązany będzie wynikłe stąd koszty komisyjne zwrócić funduszowi krajowemu.

§. 11.

Warunki udzielania bezpłatnej pomocy technicznej dla melioracji prywatnych.

Bezpłatnej pomocy technicznej do projektowania i wykonania melioracji prywatnych w granicach §. 10. niniejszej instrukcji określonych, udziela Wydział krajowy pod następującymi warunkami:

1. rentowność zamierzonej przez właściciela melioracji ma być stwierdzoną przez kierownika właściwej ekspozytury biura melioracyjnego, ewentualnie także przez znawcę agronomicznego;

2 właściciel gruntu żądający bezpłatnej pomocy technicznego biura melioracyjnego winien złożyć pisemną deklaracją, mocą której zobowiąże się zwrócić funduszowi krajowemu koszta zdjęć (dyety i koszta podróży urzędnika technicznego), oraz unormowaną w instrukcji z dnia 20. grudnia 1878 l. 57.740 ex 1878 takse za projekt, jeżeli w przeciągu trzech lat od dnia otrzymania planów nie przystąpi do wykonania zaprojektowanych robót.

Unormowana w powołanej instrukcji taksa za projekt wynosi:

za przestrzeń do 5 morgów włącznie po 2 zł.
„ następnych 5 morg. od 6–10 włącznie po 60 ct.

za następnych 10 morg. od 11—20 włącz. po 50 ct.
 „ „ 30 „ „ 21—50 „ „ 40 „
 „, każdy dalszy morg po 30 „

§. 12.

Instruowanie i wnoszenie podań o pomoc techniczną.

Właściciele gruntów chcący korzystać z pomocy technicznej biura melioracyjnego do zaprojektowania robót melioracyjnych, winni wnieść za pośrednictwem właściwej ekspozytury do Wydziału krajowego podanie, w którym mają zamieścić deklaracją, że się poddają postanowieniom niniejszej instrukcyi, a w szczególności przepisom §§. 10. i 11., oraz wykazać:

1. obszar i rodzaj kultury gruntu, na którym ma być wykonana melioracya;

2. wadliwości gruntu, które mają być przez melioracyą usunięte, oraz oczekiwane z melioracyi korzyści, które to okoliczności mogą być udowodnione opinią fachowego agronoma;

3. odpowiedni ze względu na zagospodarowanie gruntu czas, w którym zdjęcia mają być wykonane.

W podaniach o udzielenie pomocy technicznej do wykonania zaprojektowanych już przez biuro robót melioracyjnych, należy tylko podać obszar gruntu, na którym melioracya w danym roku ma być przeprowadzoną, oraz termin zamierzonego rozpoczęcia robót.

Na uwzględnienie liczyć mogą tylko te podania, które najdalej do końca lutego każdego roku będą wniesione.

§. 13.

Program robót.

Najpóźniej do 15. marca każdego roku winni ułożyć kierownicy ekspozytur na podstawie wniesionych podań program robót i takowy przedłożyć Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia.

W programie tym mają być szczegółowo wymienione:

Objekty melioracyjne (obszar gruntu, rodzaj melioracyi i t. p.), następstwo robót, czas potrzebny dokonania roboty (zdjęcia, wytyczenia lub kontroli) oraz funkcjonaryusze ekspozytury, którzy te roboty mają wykonywać, względnie nadzorować.

Przedewszystkiem mają być uwzględnione w programie te zgłoszenia, które mają na celu wykonanie zaprojektowanych już przez biuro melioracyi, zresztą należy zachować porządek, w jakim podania bądź to do Wydziału krajowego, bądź też do ekspozytur wpływały, o ile ten porządek da się pogodzić z podanymi przez strony terminami.

Przytem należy także baczyć, ażeby roboty na gruntach położonych w sąsiedztwie były wykonane w bezpośrednim następstwie, a to celem możliwego zredukowania kosztów podróży i uniknięcia niepotrzebnych wydatków.

§. 14.

Projekty melioracyi prywatnych.

Projekty sporządzone przez ekspozytury biura melioracyjnego, mają być przedkładane do zatwierdzenia Wydziałowi krajowemu, który takowe przesyła stronom wraz z obliczeniem kosztów poniesionych przez fundusz krajowy i taksą za projekt, przyrównoczesnem powołaniu się na postanowienie ustępu 2. §. 11. niniejszej instrukcyi.

Przed rozpoczęciem robót wręczyć ma strona zatwierdzony projekt właściwej ekspozyturze, gdzie takowy ma być stale przechowanym dla ewentualnego zużytkowania przy konserwacyi wykonanej melioracyi.

§. 15.

Zaliczki i partykularze.

Z początkiem corocznej kampanii roboczej zażądać ma kierownik ekspozytury odpowiedniej zaliczki na pokrycie kosztów podróży i dyet dla wykonania robót programem objętych.

Partykularze kosztów podróży i dyet wraz z dziennikami czynności, w których ma być dokładnie wykazany rozmiar wykonanej roboty, przedkładać mają kierownicy ekspozytur z wpływem każdego miesiąca Wydziałowi krajowemu do sprawdzenia.

W razie, jeżeli rozmiar przeprowadzonych zdjęć jest niezadowolniająca, lub przerwa w czynności nie została dostatecznie usprawiedliwiona, przysługuje Wydziałowi krajowemu prawo zredukowania należytości z tytułu dyet.

Przy wykonaniu zaprojektowanych robót punktami wniosku uchwała cały wniosek komisji dopuszczalną jest z reguły tylko dwukrotna obecność urzędnika technicznego na polu roboczym: raz dla wytyczenia i niwelacji, powtórnie dla kontroli i odebrania robót.

III. Postanowienia końcowe.

§. 16.

W sprawach nieprzewidzianych niniejszą instrukcją obowiązuje urzędników biura melioracyjnego ustawa służby krajowej wraz z wydanymi przez Sejm i Wydział krajowy późniejszymi przepisami.

Postanowienie §. 27. ustawy służby krajowej, które w pewnych wypadkach dopuszcza uboczne zatrudnienia dla urzędników krajowych, ogranicza się jednak o tyle, że urzędnikom biura melioracyjnego nie wolno przedsięwziąć na własną rękę robót w §. 1. niniejszej instrukcji wskazanych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji i zatwierdza powyżej podaną instrukcję.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji miejscowości Czekaj pniowski, (pow. Tarnobrzeski) o przesunięcie trasy prawego wału Sanu.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Jana Tarnowskiego, p. Gorayski, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. na pokrycie nadwyżki kosztów przełożenia trasy prawego wału Sanu w Czekaju pniowskim powiatu Tarnobrzeskiego przyznaje Sejm 40% zasiłek w kwocie 2.333 zł. w. a. pod warunkiem, jeżeli c. k. Rząd i powiat Tarnobrzeski przyczynią się do pokrycia reszty tej nadwyżki bezzwrotnymi zasiłkami w stosunku oznaczonym w §. 3. ustawy z dnia 9. czerwca 1889 Dz. u. kraj. Nr. 48.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawienia powyższego zasiłku krajowego do Rub. XIII. preliminarza funduszu krajowego na rok 1894.

Izba w oddzielnem głosowaniu nad obu

punktami wniosku uchwała cały wniosek komisji bez rozprawy.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Myślenickiego Wydziału powiatowego o regulację rzek Raby i Skawy.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Jana Tarnowskiego, p. Gorayski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 199 Wydziału powiatowego w Myślenicach o regulację rzek Raby i Skawy przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia w mającym się przedłożyć Sejmowi programie regulacji wód i melioracji w całym kraju.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji gminy Podole (pow. Mielecki) o subwencję na zalesienie wydmy piaszczystej i uregulowanie potoku.

W zastępstwie sprawozdawcy p. Jana Tarnowskiego, p. Gorayski czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. s. 456 gminy Podole powiatu Mieleckiego o zalesienie wydmy piaszczystej i regulację miejscowego potoku odstępuje się Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia i przyznania odpowiedniego zasiłku z krajowej dotacji na miejscowe regulacje.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje;

1) Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Staremiasto, o przeniesienie rogałki między Starem Miastem a Terszowem na jej pierwotne miejsce do Terszowa.

2) Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Brzeżawy w powiecie Dobromilskim w sprawie wytyczenia drogi z Brzeżawy do Ulucza.

3) Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Rady gminnej w Mszańcu (powiat Stare Miasto) o przeniesienie rogałki na drodze powiatowej Ustrzyki-Lutowiska z Zamłynia do Żołobka.

Z powodu nieobecności sprawozdawcy w Izbie usuwa Zastępca Marszałka powyżej wymienione przedmioty z porządku dziennego, aż do pojawienia się sprawozdawcy w Izbie, Izba zaś przystępuje do następującego z kolei punktu porządku obrad, którym jest:

Sprawozdanie komisji drogowej o wniosku Wydziału krajowego w przedmiocie subwencyonowania z funduszu krajowego ważniejszych dróg w powiecie kossowskim.

Sprawozdawca p. Zdzisław Skrzyński, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Na budowę drogi z Kossowa do Jesionowa górnego, w powiecie kossowskim, Sejm przyznaje z funduszu krajowego dla subwencyonowania dróg powiatowych subwencję w wysokości 70% rzeczywistych kosztów budowy.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycyach Rad powiatowych w Sanoku i w Nowym Targu o zwolnienie z opłaty datku na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną.

Sprawozdawca p. Sala, uwolniony od czytania sprawozdania, czyta wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Nad petycją Rady powiatowej w Sanoku o zwolnienie jej od obowiązku, przyjętego uchwałą tejże Rady z dnia 3. lipca 1880, r. uiszczania funduszowi krajowemu przez lat 20 dodatku 1-procentowego od podatków bezpośrednich przypisanych wówczas w kwocie 79.600 zł., a to na rzecz wykupna gruntów pod kolej transwersalną, Sejm przechodzi do porządku dziennego; zezwala atoli, by opłaty powyższe do funduszu krajowego, rozpoczęły się z rokiem 1896.

2) Radzie powiatowej w Nowym Targu przedłuża się po koniec roku 1900 termin rozpoczęcia dalszej spłaty w 15 ratach resztującej kwoty 5.420 zł. 9 ct. do funduszu krajowego w myśl uchwały tejże Rady z dnia 5. lipca 1880 na wykupno gruntów pod kolej transwersalną. Jeżeli się zaś okaże, że w ciągu lat od r. 1892 do 1900 Rada powiatowa w Nowym Targu, oprócz obecnie opłacanych 7% dodatku na drogi powiatowe

i 3% dodatku na powiatowy fundusz dróg gminnych, nakłada dalsze 2% na uporządkowanie dróg gminnych, wtedy nastąpi zupełne odpisanie powyż powołanej reszty należności w kwocie 5.420 zł. 9 ct.

Izba bez rozprawy uchwała oba punkta wniosku komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej o petycji Reprezentacji gminnej miasta Starejsoli w sprawie ustanowienia siedziby lekarza okręgowego w gminie Starejsoli.

Sprawozdawca p. Trzeciecki, odczytuje powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm odstępuje petycję Reprezentacji gminnej w Starejsoli L. s. 597 w sprawie ustanowienia siedziby lekarza okręgowego w Starejsoli, Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego ze sprawozdania Wydziału krajowego o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych.

Sprawozdawca p. Struszkiewicz, uwolniony od czytania sprawozdania czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z dnia 11. kwietnia 1893 l. 10.923 o krajowym kursie praktycznym dozorców melioracyjnych;

1) Sejm upoważnia Wydział krajowy do otwarcia z dniem 1. grudnia 1893 nowego trzyletniego kursu praktycznego dla wykształcenia dozorców melioracyjnych, oraz do podwyższenia liczby stypendyów dla uczniów tego kursu z 10 na 15.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z powyższym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Staremiasto o przeniesienie rogatki między Starem miastem a Terszowem na jej pierwotne miejsce do Terszowa.

Sprawozdawca p. Borkowski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Stare Miasto odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji gminy Brzeżawy w pow. Dobromilskim w sprawie wytyczenia drogi z Brzeżawy do Ulucza.

Sprawozdawca p. Borkowski, czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Brzeżawy odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej z petycji Rady gminnej w Mszaniecu (pow. Staremiasto) o przeniesienie rogatki na drodze powiatowej Ustrzyki-Lutowiska z Zamłynia do Żołobka.

Sprawozdawca p. Borkowski czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Rady gminnej Mszaniec w pow. Staremiasto odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Stefana Czornija z Glinian o odpisanie kosztów szpitalnych w kwocie 35 zł. 20 ct.

Sprawozdawca p. X. Sirko czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Koszta leczenia za Annę Czornij w sumie 35 zł. 20 ct. przyjmuje się na fundusz krajowy. Marszałek obejmuje przewodnictwo napowrót.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy miasteczka Zarszyn (pow. Sanocki) o za-

płatnienie z funduszu krajowego kosztów utrzymania i leczenia chorej umysłowo Karoliny Łożańskiej.

Sprawozdawca p. X. Sirko czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją gminy Zarszyn odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Mokrzan wielkie (pow. Mościski) o odpisanie należnych funduszowi krajowemu kosztów leczenia Leopolda Rogalskiego.

Sprawozdawca p. X. Sirko czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy Mokrzan wielkich odstępuje Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesji.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Dra Antoniego Barańskiego o dodatkowe wynagrodzenie za dostarczoną przez niego krowiankę do szczepienia ospy.

Sprawozdawca p. Merunowicz czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją L. s.: 441 Dra Antoniego Barańskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji p. Maryana Röhricha o veniam studiorum.

Sprawozdawca p. Micewski czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zwalnia p. Maryana Röhricha od warunku przedłożenia świadectwa egzaminu rządowego na wydziale inżynierii i upoważnia Wydział krajowy do udzielenia mu stałej posady

w etacie służby krajowego biura melioracyjnego bez tego świadectwa.

Izba bez rozprawy uchwała zgodnie z tym wnioskiem.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy m. Horodenki o darowanie zaległej kwoty 500 zł. przeznaczonej na stypendya dla uczniów kraj. niż. szkoły rolniczej w Horodence.

Sprawozdawca p. Michalski czyta powyższe sprawozdanie zakończone wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją gminy miasta Horodenki przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Lenartowicz i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję gminy m. Horodenki przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia na najbliższej sesji wniosków.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. hr. Golejewski.

Przemawia sprawozdawca.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Lenartowicza a uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

Wobec wyczerpania porządku dziennego wzywa Marszałek sekretarza, p. Wiktora, do odczytania wniosku i interpelacji, zgłoszonych do łaski marszałkowskiej.

Sekretarz poseł Wiktor czyta następujący wniosek:

W n i o s e k.

Zważywszy, że w myśl ustawy państwowej z d. 8. kwietnia b. r. zabezpieczającej budowę kolei wschodnio-galicyjnych warunkowane zostało ich przyjscie do skutku, udziałem kraju łącznie z interesantami w pokryciu kosztów budowy w wysokości 1,000.000 zł;

zważywszy, iż Sejm uchwałą swą z dnia 5. kwietnia 1892 r. przyznał jako subwencję na budowę tychże kolei 500.000 zł.;

zważywszy, że interesenci pomimo największych usiłowań jedynie 360.000 zł. subskrybowali, a przeto pozostaje do pokrycia jeszcze 140.000 zł.;

zważywszy, że ubiegający się o koncesję obowiązują się z własnych, albo zebrać się jeszcze

mogących funduszów, jedynie pokryć 40.000 zł., zatem uzupełnić do kwoty 400.000 zł.;

zważywszy, iż koleje te są niepospolitego znaczenia dla rozwoju ekonomicznego wschodniej części kraju, a uzyskanie dalszej subskrypcji ze strony interesentów, przez zajmujących się tą koleją jest niemożliwe;

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby w celu przyjscia do skutku budowy kolei wschodnio-galicyjnych subskrybował imieniem kraju akcyi zakładowych, na pokrycie kosztów tych kolei wydać się mających, 100.000 zł. w nominalnej wartości.

Na powyższy cel Sejm przeznaczają jako kredyt dodatkowy na rok 1893 kwotę 100.000 zł. Słownie: sto tysięcy złotych.

Lwów dnia 8. maja 1893.

Wnioskodawca:

Mieczysław Dunin Borkowski w. r.

Szeptycki, Schnell, K. Dzieduszycki, Mikołaj Torosiewicz, Wolański, Rogoyski, Dr. Olpiński, Weigel, Lenartowicz, Palch, Dworski, J. Korytowski, Sala. Ed. Micewski, Kornel Horodyski, J. Puzyna, Żywicki, Żardecki, Abrahamowicz, M. Michalski, Goldman, Czyżewicz, Szczepanowski, B. Horodyski, Wojciech Dzieduszycki, Wł. Siemiginowski, Tyszkiewicz.

Marszałek oznajmia, że z wnioskiem tym postąpi regulaminowo.

Z kolei czyta sekretarz p. Wiktor następującą interpelację do c. k. Komisarza rządowego:

Interpelacja

do J.W. Komisarza rządowego.

Gmina wiejska Tomawiec (Dornbach) powiat Łańcut przy eregowaniu szkoły ludowej przeznaczyła i oddała do użytku na rzecz tejże szkoły grunt objętości 7 morgów 1701". Grunt ten do l. w. hip. 35 zainstalowany jest na „Szkołę ludową z Dornbachu“. Od lat kilku spór się toczy i dotychczas jest rzeczą wątpliwą, kto właściwie podatki od tego gruntu ma opłacać, gmina, czy też fundusz szkolny okręgowy Gruntu używa nauczyciel, a dochód jest mu do pensji wliczony. Nie wchodząc w bliższe ocenienie sprawy zaznaczamy, iż ten podatek przez lat kilka a mianowicie za lata 1888, 1889, 1890, 1891 i 1892 wzrósł

do kwoty 188 zł. 76 ct. i tę należność zupełnie dowolnie ściągnął na raz c. k. Urząd podatkowy w Leżajsku z dodatków do podatków gminy Dornbach (6. lutego 1893 art 171 175).

Zważywszy, że gmina Dornbach nie jest właścicielką tabularną wspomnianego gruntu lecz fundusz szkolny gruntu tego nie używa i niema prawomocnego orzeczenia Władz wyższych w tym kierunku, że podatek od gruntu należy od gminy ściągać;

Zważywszy, że cały budżet administracyjny gminy Dornbach w wydatkach wynosi sumą 143 zł. przeto ściągnięcie 118 zł. 76 ct. na raz wręcz umożliwia gminie w roku bieżącym ponoszenie kosztów należytej gospodarki administracyjnej;

Zważywszy, że Urząd podatkowy z żądaniem ściągnięcia tej kwoty od gminy winien był udać się do Wydziału powiatowego i prosić o wstawienie odpowiedniej sumy do budżetu tejże gminy.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd.

1) Na jakiej podstawie zupełnie dowolnie Urząd podatkowy ściągnął zaległy podatek, jeśli gmina nie jest właścicielem tabularnym gruntu i niema żadnego w tej mierze prawomocnego orzeczenia władz wyższych.

2) Czy Wysoki Rząd po zbadaniu sprawy wyda polecenie urzędowi zwrotu nieprawnie pobranych gminie pieniędzy, a tem samem umożliwi tej gminie prawidłową gospodarkę administracyjną w roku bieżącym.

Bolesław Żardecki
interpelant.

Czyżewicz, Olpiński, Kramarczyk, Michalski, Rogoyski, Emil Torosiewicz, Kułaczkowski, Klemsiewicz, Herasymowicz, Korol, Merunowicz, Weigel, Rożankowski, Szczepanowski, Asnyk, Goldmann, Dworski, Fruchtman, Lenartowicz, Dr. Midowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę zakomunikuje c. k. Rządowi.

Sekretarz p. Wiktor czyta następującą interpelację:

Interpelacya

do J. W. Komisarza Wys. c. k. Rządu.

Wydział powiatowy w Łańcucie uchwałą z 24. października 1888 postanowił w uczczeniu

40-letniego panowania Najjaśniejszego Pana założyć w swoim powiecie a w szczególności w mieście Łańcucie szkołę tkacką — sukienniczą, nadając tej szkole najdostojniejsze imię „Franciszka Józefa“. Szkoła ta przy pomocy czynników miejscowych i poniesionych znacznych wydatków z ogólnych funduszy powiatowych została ufundowaną i ostatecznie jako warstat wzorowy tkacki sukienniczy pozostaje pod zarządem Wydziału krajowego. Prócz wystawienia budynku szkolnego te same czynniki miejscowe przyczyniają się stałą roczną dotacją do utrzymania szkoły, i tak gmina miasta Łańcuta dostarcza 250 zł., zaś Rada powiatowa 300 zł.

Zważywszy, że na podstawie Najwyższego postanowienia z 30. listopada 1888 i na mocy reskryptu J.E. P. Ministra spraw wewnętrznych jak również i reskr. Prezydium Wysokiego c. k. Namiestnictwa z 2. marca 1889 l. 2333/pr. wyraźnie zaznaczono, iż „Szkoła tkacka — sukiennicza, którą Rada powiatowa na uczczenie Jubileuszu 40-letniego panowania Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości urządzić postanowiła nosić może Imię Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości“;

Zważywszy, że uchwały tak Wydziału Rady powiatowej w Łańcucie jak również i Rady gminnej odnoszące się do budowy i utrzymania szkoły, powzięte zostały wyłącznie tylko w celu uczczenia 40-letniego panowania Najjaśniejszego Pana;

Zważywszy, że do urzeczywistnienia tej przewodniej myśli i dopuszczenia do skutku fundacyi musiały być pewne akta prawne zeznawane bądź to ze strony gminy m. Łańcuta, lub też Wydziału Rady pow. w Łańcucie;

Zważywszy, że wedle ustawy z 16. lutego 1888 Nr. VII. Dz. u. p. wszystkie akta prawne i ofiary czynione na rzecz fundacyi jubileuszowych, zostały uwolnione od opłat i jakichkolwiek należności;

Zważywszy, że mimo tak jasnego brzmienia przytoczonej ustawy władze skarbowe wymierzyły dwie należności 500 zł. i 365 zł. 25 ct. i bez względu na wniesione rekursa i przedstawienia zagrażają ściągnięciem całej należności przy wypłacie dodatków do podatków Radzie powiatowej, to jest twórcy fundacyi a zarazem władzy autonomicznej;

Zważywszy w końcu, że Władze skarbowe temi sumami hipotecznie obciążęły dom fundacyjny, jak świadczą rezolucye sądowe z d. 20. marca b. r. l. 1232 i 1233 a w dalszej konsekwencji ten dom sprzedadzą.

Podpisani zapytują Wys. c. k. Rząd:

1) Na jakiej podstawie Władze skarbowe wymierzyły rozmaite należitości od pomienionej fundacyi, jeśli po myśli ustawy z 16. lutego 1888 Nr. VII. Dz. u. p. fundacye jubileuszowe zostały zwolnione od wszelkich opłat i należitości.

2) Czy wiadomym jest Wys. Rządowi fakt wyżej opisany i czy nie uznałby Wys. Rząd za stosowne po zbadaniu stanu rzeczy wydać Władzom skarbowym polecenie odpisania wbrew ustawie wymierzonych a jak się obecnie rzecz przedstawia egzekwowanych należitości.

Interpelant:

Bolesław Żardecki w. r.

Dr. Olpiński, Czyżewicz, M. Michalski, Klemsiewicz, Rogoyski, Kułaczkowski, Herasymowicz, Korol, Kramarczyk, Goldman, Merunowicz, Weigel, Rożankowski, Albin Rayski, Romanowicz, Asnyk, Dworski, Szczepanowski, Fruchtman, Lenartowicz, Dr. Midowicz.

Marszałek oznajmia, że interpelacyę tę zakomunikuje c. k. Rządowi.

Sekretarz p. Wiktor czyta porządek dzienny następnego posiedzenia.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 10. maja b. r. godzinę 12 w południe.

Koniec posiedzenia o godzinie 2 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sekretarze:

Dr. Paszkowski w. r.

J. Wiktor w. r.